

Ha szeptember, akkor iskola

Szabó Éva igazgató évnnyitón elhangzott beszédét olvashatják.

4-6. oldal

Könyvtári közlemények

Események, neves évfordulók Csókásné Anikó tollából.

8-9. oldal

VÁLINFÓ

XV. évfolyam 5. szám – 2024. szeptember 30.

Vál Község Önkormányzatának tájékoztatója

POLGÁRMESTERI GONDOLATOK

Tisztelt Váliak!

Bár idén nyáron tartósan volt 30 °C fölött a hőmérséklet, a munka akkor sem állt meg. Míg dolgozóink egy része a közterületeken küzdött a napi fenntartási munkákkal, kolléganőink a fülledt levegőjű hivatalban próbáltak helytállni. Mindannyian vártuk az esőt és az azzal járó lehűlést, mindhiába. Az időjárás elsősorban az idős embertársainkat viselte meg. Dél előtt 11 órától estig szinte ki sem jöttek az utcára az elviselhetetlen meleg miatt. Sokszor még éjszaka sem hűlt le a levegő, hogy szellőztetni és ezzel a lakást hűteni lehessen.

Mára normalizálódott a helyzet. Bőségesen esett az eső és a kiegészített fű ismét kizöldült. Hiába, mi vidéki emberek együtt élünk és rezdülünk az időjárással. Fontos nekünk a szép zöld környezet. Néhányan még küzdünk a saját zöldség és gyümölcs előállításával, mely öntözés nélkül lehetetlenné vált. Egyre-másra jelennek meg újabb és újabb technikák a kiskertekben. A magaságysoknak nagy divatja van.

Számos szervezési feladatot rótt ránk a nyár. Át kell szervezni a képviselő-testületet, be kell vonni az új tagokat, hiszen itt van az október a nyakunkon és fontos, hogy ne akkor szembesüljenek az év hátralévő 3 hónapjának feladataival. Éppen ezért több alkalommal vettek részt az új tagok testületi üléseken, de előfordult az is, hogy informális egyeztetést tartottunk csak az új tagokkal. Kíváncsi voltam, ki hogyan képzei el októbertől a falu életét. Min változtatna és mit talált jónak az elmúlt időszakban.

Lassan körvonalazódik a helyzet. Október első hetében ünnepélyes alakuló ülést tartunk. Ezúton kívánok minden képviselő társamnak jó egészséget és kitartást a következő 5 év munkájához!

A leköszönő, búcsúzó képviselőknek pedig köszönöm a többéves, évtizedes közös munkát, és sok sikert kívánok további életükhöz.

Augusztus 17-én ünnepeltük katolikus templomunk építésének 200. évfordulóját. A templom építése 1819-ben kezdődött Josef Franz Engel és Heine Ágost építésztervei alapján. 1819. augusztus 15-én került sor az ünnepélyes alapköletételre. A szerkezetkész templom 1824. augusztus 15-re készült el.

Mi váliak rendkívül szerencsések vagyunk, hiszen olyan épített és természeti örökséggel rendelkezünk, mely párját ritkítja. Az örökséget illik megőrizni, ápolni, sőt ha lehet, érdemes gyarapítani is. Így tették ezt dicső elődeink is. Bízom benne, hogy egyszer az Ürményi kastély és a mauzóleum is egykori pompájában fogja hirdetni Vál hajdan volt nagyságát!

Hálával tartozunk nem csak a templom építtetőjének, Ürményi Józsefnek, de minden plébános atyának, aki az elmúlt 200 évben itt szolgált. Hálával tartozunk a Szent József társulat egykor volt tagjainak, akik rengeteget tettek a váli római katolikus egyházközség megőrzéséért és gyarapításáért. Hálával tartozunk azok-

nak is, akik munkája nélkül nem működne egyházközségünk.

Az ünnepnap sem jöhetett volna létre összefogás nélkül. Az egyházközség, az önkormányzat és a faluszépítők is fontosnak érezték azt, hogy méltó módon ünnepeljük meg templomunk 200. évfordulóját.

A jövőbe nézni mindig csak optimistán szabad. Úgy kell élni és dolgozni, hogy a három-, négy-, ötszázadik évfordulón büszkének lehessenek ránk utódaink. Ne csak azért legyenek ránk büszkéek, mert megőriztük számukra örökségünket, de azért is, mert megőriztük számukra kereszténységünket.

Bár mindig kellemes feladat, de azért feladat a testvértelépülési kapcsolatok ápolása. Idén augusztus 20-tól 25-ig a németországi Bad Neualbenreuthban voltunk. Testvértelépülési együttműködésünk éppen 25 éve kezdődött és 20 éve került aláírásra az erről szóló szerződés. Több mint 30-an indultunk útnak. Első nap Salzburgot tekintettük meg, majd reggel tovább indulva, Regensburgot útba ejtve érkezünk meg testvértelépülésünk-re. Utoljára két éve találkoztunk Válon, éppen ezért jó volt újra találkozni a régi barátokkal. Megtartottuk a szokásos magyar estét, ahol magyaros ételekkel és italokkal készültünk, miközben az elmúlt 25 év képeiből vetítettem. Ezúton is szeretném megköszönni a képeket Bencsik Szabolcsnak! Vasárnap ünnepi szentmise alkalmával emlékeztünk meg az idén elhunyt Kandi István atyáról, akinek el-évülhetetlen érdemei vannak a megismerkedésünkben. 2026-ban ismét barátsággal várjuk bajor testvéreinket.

Az önkormányzat sikeresen pályá- zott testvértelépülési kapcsolatok ápolá- sának finanszírozására, így 2 millió forintot tudunk fordítani erre a célra jövő márciusig. Ebből a pénzből utaznak a Válinka néptáncsoport tagjai Balánbányára, Erdélybe, ahol a hagyományos Botorka fesztiválon fognak részt venni. Ebből a pénzből szeretnénk vendégül látni az idei

Gyereksarok

Miizsur Katalin beszámolója a Váli Babás Klub nyári programjairól.

10-11. oldal

Ádventi vásárra érkező delegációkat, és tavasszal ebből finanszírozzuk Felvidékre, Farnadra és környékére tanulmányutunkat. Az erről szóló egyeztetésre Esztergomban került sor egy magyaros ebéd keretében.

Szeptemberben Edwin Michel barátom szervezett egy csapatot, akik Begendorfból és Baesweilerből érkeztek hozzánk. Bár Válon csak egy napot töltöttek, de egy lelkes váli csapat gondoskodott róla, hogy emlékeztetessé tegye számukra az itt eltöltött időt. Köszönöm a segítők mindegyikének önzetlen munkáját! Ha Edwin nem venne részt tevékenyen a kapcsolatok ápolásában, bizony talán a feledés homályába merült volna barátságunk. Hamarosan arról fogunk egyeztetni, miként adunk új lendületet kapcsolatunknak.

Örömmel értesítem Önöket, hogy sikeresen pályáztunk a Magyar Falu programon belül járda építésre. Az elnyert 10 millió forintból folytatjuk a Damjanich utca páros oldalán a járda építését.

Az illegális hulladék lerakók megszüntetésére kiírt pályázat csak részben volt sikeres, mivel a közterületi kamera-rendszer teljes felújítására tervezett összeget nem nyertük el. Azért az elnyert összegből, több mint 10 millió forintból, rengeteg szemetet el tudunk szállíttatni a kritikus helyekről.

Bár a választások előtt és azóta is több alkalommal kritika ért minket, hogy nem szervezünk közösségi programokat, szeretném felsorolni, hogy azóta és még év végéig milyen programok voltak és lesznek Válon.

A Bíbor néptáncsoport idén is megrendezte a Váli Völgyi Vigasságok rendezvényét. Ezúton is szeretném megköszönni azt a hatalmas munkát, melyet belefektetnek évről évre az esemény szervezésébe és lebonyolításába. Segítségükkel és Csókás Zsolt képviselőtársam kezdeményezésére került megszervezésre az a jótékonysági koncert, melyen a Tordasi Szivárvány együttes és az Irigy Hónaljmirigy lépett fel. Az est bevételét, több mint 800 ezer forintot hamarosan átadjuk a Vranek családnak.

Jó látni, hogy ha jótékonyságról van szó, a váliaknak még mindig helyén van a szíve. Ez a koncert volt már a 3. esemény, melynek bevételét ugyanarra a célra fordították a szervezők. Ezúton köszönöm meg mind a jótékonysági focitorna, a koncert és a sütivásár szervezőinek segítő, jószándékú munkájukat!

Szeptember 21-én Váli Piknik néven került megrendezésre a hagyományos Falunap, ahol reményeim szerint gyermekek és felnőttek is megtalálták a nekik való szórakozási lehetőségeket. Köszönöm szépen mindazoknak, akik munkája nélkül ez a rendezvény sem jöhetett volna létre.

Hamarosan, október 12-én sor kerül az Elszármazottak találkozójára, melyet megelőzően – az elszármazott vendége-

inkkel közösen – elültetjük az idei csemetefát és köszöntjük Vál legifjabb lakóit is.

Már készülnek a szervezők egy újabb rockkoncertre is, mely ígéretük szerint este 7 és 9 óra között lesz, így remélhetőleg senkit sem fog zavarni.

Községi megemlékezés az 1956-os forradalomra október 23-án kerül megrendezésre. Előtte, október 6-án ne felejtsek el meggyújtani egy szál gyertyát az aradi vértanúk emlékére!

A szülői munkaközösség idén is megszervezi a hagyományos Márton-napi lámpás felvonulást. A rendezvény felhívását hamarosan olvashatják a Facebookon is.

Decemberben az adventi vásárra készülünk, és reményeim szerint idén is összejövünk minden advent vasárnap este gyertyagyújtásra és egy jóízű beszélgetésre a polgármesteri hivatal előtt!

Kedves Váliak!

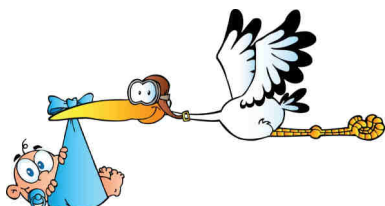
Arra szeretném kérni Önöket, hogy problémáikkal, ötleteikkel, felajánlásaikkal továbbra is keressenek minket bizalommal! Jó volna, ha a civil szervezetek újra partnerként közelednének az önkormányzathoz és a képviselő-testülethez, hogy jövőre is számos közösségi eseménnyel örvendeztethessük meg egymást! Ennek érdekében még az idén szervezünk egy fórumot, ahol összeállítjuk a 2025. év rendezvénynapját.

G Ó L Y A H Í R E K**JÚLIUS**

**Kecskés Benedikt
Mátyási Miranda
Vizeli Hanna Léna**

AUGUSZTUS

**Bájhóber Bálint
Kiss Rebeka
Lakatos Leó
Fehér Máté
Csókás Luca**

GRATULÁLUNK!

Köszönjük a beszámolókat,
híreket!

A VáliInfó következő lapzárta:

2024. november 17. szerda

Várjuk írásaikat, beszámolóikat,
olvasói leveleiket, melyeket az
alpolgarmester@val.hu
e-mail címre küldhetnek el.

Kövessék honlapunkat:

www.val.hu

és facebook-oldalunkat,
ahol az aktuális hírekről
tájékozódhatnak.

HÁZASSÁGKÖTÉSEK**JÚLIUS**

**Laczkó Martin és
Czigler Kata**

AUGUSZTUS

**Lakatos Ferenc és
Kovács Tímea**

GRATULÁLUNK!

VÁLLALJ TE IS VÁLÉRTI!

Hagyományteremtő „CSEMETE-FA” programunk keretében minden évben ültetünk egy fát, mely az adott évben született gyermekek fája lesz. Következő évben mellé kerül a csemeték névsora és az évszám. Vál tíz kis polgári emléklapot is kapnak majd ebből az alkalomból. Most a 2024-ben született gyermekek fáját szeretnénk elültetni, valamint a 2023-ban született csemetéket köszöntjük emléklappal.

MEGHÍVÓ

Szeretettel várjuk Önöket a

2024-ES CSEMETE-FA ÜLTETÉSRE

és egyben a
2023-ban született csemeték köszöntésére,
emléklapok átadására
2024. október 12-én szombaton 11:00 órakor
a Községháza előtt.

Bechtold Tamás
polgármester

„RÉGI IDŐKRE EMLÉKSZEL-E MÉG?”

VÁL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
IDÉN IS MEGRENDEZI HAGYOMÁNYOS TALÁLKOZÓJÁT
A KÖZSÉGBŐL ELSZÁRMAZOTTAK RÉSZÉRE

Meghívó

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT

2024. OKTÓBER 12-ÉN SZOMBATON
A KÖZÖSSÉGI HÁZBA
(VAJDA JÁNOS UTCA 16.).

AHOL TALÁLKOZHATNAK RÉGI ISMERŐSEIKKEL, VÁLIAKKAL

PROGRAM:

11:00	Csemete-fa ültetés és emléklapok átadása a Községházánál
11:30	Vendégek fogadása a Községi Házban
12:00	Ebéd, beszélgetés, ismerkedés a Községi Házban

KÉRJÜK, TISZTELJE MEG RENDEZVÉNYÜNKET,
RÉSZVÉTELI SZÁNDÉKÁT OKTÓBER 4. PÉNTEK
12:00 ÓRÁIG JELEZZE! KÖSZÖNJÜK!

Visszajelzés és további információ:
Nagyné Kecskés Krisztina: 06 (22) 353-411
titkarsag@val.hu

Bechtold Tamás
polgármester

ZUMBA ANDIVÁL

BECSENGETTEK!

SZERETETTEL VÁRLAK MOST INDULÓ ZUMBA CSOPORTOMBAN!
HA KEZDŐ VAGY, VAGY ÚJRAKEZDŐ CSATLAKOZZ MOST!
TEDD RUTINODDÁ A RENDSZERES MOZGÁST!
EGYSZERŰEN KÖVETHETŐ
KOREOGRÁFIÁK, GARANTÁLT IZZADÁS ÉS KALÓRIA ÉGETÉS, CSUPA VIDÁMSÁG!

VÁL, VAJDA JÁNOS SULI TORNATERME
SZERDÁNKÉNT 18-19-IG

MIRE VÁRSZ MÉG???

HA SZERETNÉL RÉSZTVENNI KÉRLEK JELEZD VALAMELYIK ELÉRHETŐSÉGEMEN:
TELEFON: +3620 526 9836
E-MAIL: SZINTAI.ANDREA@GMAIL.COM
FACEBOOK CSOPORT: ZUMBA VÁLON

KÉMÉNYTISZTÍTÁS MESTER FOKON

kéményellenőrzés-tisztítás
kémény műszaki vizsgálata

+36 30 390 9344
www.teor-kemeny.hu
teor24kft@gmail.com

Bízva szakértőinkre otthona biztonságát! Cégünk sok éves szakmai tapasztalattal rendelkező kéményseprői a tüzelőberendezések és tartozékaik szakszerű karbantartását kínálják Önnek. Legyen szó kéménytisztításról, műszaki felülvizsgálatról (amit 4 évente kötelező elvégezni), vagy szaktanácsadásról, nálunk garantált a megbízhatóság és a minőség. Mindezt a Kémény Zrt. ajánlásával. Forduljon hozzánk bizalommal, és gondoskodunk arról, hogy rendszerei hosszú távon biztonságosan működjenek!

Hívja kollégánkat:

Daru Zsolt +36 30 602 1495

Ha szeptember, akkor iskola

Akkor tesznek jót gyermekeiknek, ha hagyják őket önállósodni.

SZABÓ ÉVA igazgató tanévnyitó beszéde

Kedves Gyerekek, Kedves Szülők, Kollégáim, Vendégeink!

Örömmel köszöntöm iskolánk 202 tanulóját, megkülönböztetett szeretettel a 31 első osztályost, akik most kezdik meg tanulmányaikat. 11 osztállyal kezdjük a tanévet, 3 évfolyamon párhuzamos osztályokkal.

Szeretettel üdvözöllek benneteket kedves elsőseink!

Nem vagyunk teljesen ismeretlenek egymás számára, hiszen találkoztunk már

többször is az óvodában és itt, az iskolában is. Ma, a tanévnyitón már szólítanak a tanító nénik, és vár a szépen feldisztított tanterem benneteket. Kívánom nektek, hogy érezzétek jól magatokat nálunk, és sok szép sikert éljetez át tanulmányaitok során.

Külön köszöntöm azokat a szülőket, akik most először állnak gyermekükért aggódva, féltve az évnyitón. Bízsanak bennünk, tanítóknak, tanároknak, hogy jó döntés volt, hogy ránk bízta gyermekük-

ket. Egy gyerekbarát iskolába járnak majd csemetéik, nem egy „gyerekgyárba”. Itt mindenkit ismerünk, mindenkire oda tudunk figyelni. Igazi közösség egy ilyen léptékű iskola, ahol ugyan nincs padlófűtés, de nem harmincan járnak egy osztályba. Ahol ugyan nincs hatalmas tornaterem, de lehet az udvaron játszani, természetjáró szakkörre járni Délután itt vannak a faluban a barátok, innen gyalog is haza lehet jutni, a mama is el tud jönni az unokáért, útközben is lehet barátkozni, titkos utakat keresni, akár udvarolni is. Ahol mindenki figyel a gyerekekre, itt még biztonságban érezhetjük őket. És a legfontosabb: nem kell elveszíteni a kötődést a szülőföldhöz, büszkévé lehetünk, hogy váliként a váli iskolába járunk, ahol minden gyerek megkaphatja ugyanazt a tudást, és sokkal több törődést, mint egy több száz fős iskolában. Gyermekszerető, kreatív, keményen és áldozatosan dolgozni tudó és akaró a tanestületünk. Külön figyelmet fordítunk a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, versenyelőkészítő tevékenységünket idén is lelkiismeretesen végezzük. Rendszeres szabadidős tevékenységet biztosítunk a hét több napjára. Ebben a tanévben még több olyan rendezvényre készülünk, amelyre szeretettel hívjuk és várjuk a kedves szülőket.

Kérjük a kedves szülőket, hogy segíteni akaró barátokat lássanak pedagógusainkban, mert közös a célunk, s abban is közösek vagyunk, hogy szeretjük a gyerekeket, és nekik a legjobbat akarjuk.

Kedves tanulóink!

Sportos nyár van mögöttünk.

Volt foci EB, olimpia, rengeteg örömmel, bánattal, tanulsággal.

Milák Kristóf kapcsán például egyértelművé vált:

- nemcsak az dolgozik, aki ezt folyamatosan posztolja, hanem az is, aki nek akár facebook oldala sincs

- nemcsak az ér el sikereket, aki folyamatosan teleírja a közösségi média oldalait valós vagy valószínű bementésekkel

- sokunknak van elégünk a kommentmezők indulatos, bántó, igaztalan hozzászólásaiból, és már nem reagálunk rá, még akkor sem, ha ez azt a látszatot kelti, hogy a gyűlölködő öntömjénezőnek van igaza.

A válogatott focicsapatunk és több olimpikonunk nem érte el azt az eredményt, amit szeretett volna, vagy amit elvártak tőlük. Tudnunk kell: ők is rengeteget dolgoztak, és a siker nem mindig rajtuk múlt. Ugyanúgy szeretjük őket is, mint érmeseinket. Nem lehet mindenki bajnok. A lényeg, hogy tegyünk meg

minden tőlünk telhetőt, és ha vannak nálunk jobbak, ne keseredjünk el! Egy a lényeg: legyen tiszta a lelkiismeretünk, hogy teljesítettük a feladatunkat: dolgoztunk, tanultunk, udvariasak voltunk és tisztelettel viseltettünk egymás iránt.

Összinté köszönetet mondok kollégáimnak, akik nyitottan az új kihívásokra, a gyermekek érdekeit mindig szem előtt tartva, személyes példamutatással nevelik a rájuk bízott gyerekeket. Az idei tanévet úgy kezdhettük el, ahogy már nagyon régen nem. Örömmel mondhatom, hogy néhány órát kivéve teljes a szakos ellátottságunk. Vannak tanítónk, kémia-, fizika-, biológia- és matematikatanárunk.

Újonnan érkezett kollégáink: Gyurácz Ottília 2. o., Fügedi Éva 3.a, Kőszegi László régi-új kollégánk a 6.a, Fábíán Aliz a 3.b egyik osztályfőnöke Szendrei Ágnes mellett

A többi osztály osztályfőnöke nem változott, Petényi Réka és Baranyai-Tóth Edina az elsősöket, Balogh Tamás az ötödikeket vezeti majd.

Nagy Anikó lesz a kémia tanárunk, Erdős András pedig testnevelést tanít 3 osztályban. A katolikus hittanár szeptembertől Ruff Enikő.

Kívánok nekik sikeres együttműködést, eredményeket, és kívánom, hogy érezzék magukat jól kis közösségünkben.

Kedves Gyerekek!

Minden készen áll a fogadásotokra. Arra kérlek titeket, hogy óvjátok az iskola épületét, bútort, eszközeit, hogy továbbra is ilyen szép környezetbe járhasatok. Minden tanuló a mai napon részletes felvilágosításban részesül a betartandó szabályokról, csak a legfontosabbakat emelném ki:

- 7:30-7:35 között érkezés az iskolába, gyülekező nem az utcán, hanem az iskolaudvaron
- igény szerint reggeli és délutáni ügyeletet biztosítunk a szülő írásban jelzett kérése alapján
- csak a tanulók/iskola dolgozói tartózkodhatnak az iskola területén tanítási időben, kivéve szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok
- ma mindenki újra megismerkedhet a házrenddel, kérem a kedves szülőket, hogy ők is olvassák el dokumentumainkat a honlapon (vajdaval.hu). Az ezekben olvasható szabályokról nem áll módunkban mindig értesítést küldeni. pl. többen nem tudták, hogy csoportváltásra május 20-ig van lehetőség, nyáron már nincs erre mód.
- számunkra nem új szabály, hogy mobiltelefon nem lehet a gyereknél az is-

kolában. Kérem a kedves szülőket, hogy ne engedjék meg gyermekeiknek, hogy hozzanak iskolába telefont, 1-2 indokolt esetet kivéve. Sok bántalmazásnak vehetjük ezzel elejét. Ne is vegyenek nekik telefon. Ha mégis hoz valaki telefont, le kell adni a titkárságon, rá kell írni a gyerek nevét. DE nem tudunk érte felelősséget vállalni

- A tanulók a használatra kapott notebookokat használják, ezeket be kell majd hozni feltöltve egyes órákra, az országos méréseket is ezen végzik majd a gyerekek

- a szülők kötelessége, hogy rendszeresen, legalább hetente tájékozódjanak gyermekük előmeneteléről, amit a Krétán keresztül tehetnek meg. Kérjük a telefonra letölteni az alkalmazást, és szülőként belépve beállítható, hogy minden is-

kolából küldött levél, üzenet azonnal megjelenik az értesítések között. Ha ebben segítségre van szükség, kérem, jelezzék

- ha bármilyen probléma adódik az év során, kérjük először a szaktanárt keressék fel, majd az osztályfőnököt, vezetőiséget, tankerületet. A problémák megoldásának ne a szülői messenger-csoport legyen a színtere, a hangulatkeltéssel, rágalmozással nagyon sok sebet ejthetünk. Legyen kölcsönös a tisztelet és bizalom minden területen!

- Végül egy nagy kérés. Az iskola lassan megközelíthetetlen reggel a sok autó miatt. Engedjék gyermekeiket a szabad levegőn több időt tölteni, barátokkal bandázva iskolába járni. Hagyják gyalog, biciklivel, rollerrel közlekedni! Ha nem lenne ennyi autó, sokkal biztonság-

Október 13-án

TÖKÖS VÁSÁRNAP

az iskola udvarán

Várunk mindenkit a VÁSÁRRÁ!

A gyerekek osztálypénzt gyűjtenek!

14:00 KEZDŐDIK A VÁSÁR

ÉS A REGISZTRÁCIÓ

Három kategóriában várjuk az alkotásokat:

- *tökfaragás, tökfestés, tökdíszítés
- *őszi alkotás A3-as lapra, vagy őszi kreatív
- *óvodás gyerekek alkotásai

Minden regisztrálót ajándékkal jutalmazunk munkájáért!

14:30 VÁLI MESEVÖLGY ÓVODA műsora

15:00 ŐSZI DALOK

Fazekasné Domak Anikó énekes és citerás tanítványai

16:30 EREDMÉNYHIRDETÉS

Délután folyamán: játékok, kézműves foglalkozások, kukoricás szenzori asztal

sabb lenne az iskola környéke. Oda jutotunk, hogy a városokban többen járnak biciklivel, mint Válban, ahol már az 5. háztól autóval hozzák a gyereket. Akkor tesznek jót gyermekeiknek, ha hagyják őket önállósodni.

- Ha mindenképpen ragaszkodnak a szállításhoz, kérem, használják az isko-

la előtti 1 perces parkolót. Ha a tanuló itt száll ki, végig járdán, biztonságban jut el az iskola Sár közí bejáratáig. Így az iskolába autóval érkező tanároknak, iskolai dolgozóknak is jut hely az iskola előtti parkolóban. Köszönjük támogatásukat, megértésüket!

ISKOLA ESEMÉNYNAPTÁR

IDŐPONT	ESEMÉNY
okt.13.	Tökös délután
okt. 28-31.	Őszi szünet
nov. 4.	Őszi szünet utáni 1. tanítási nap
november	Sulizsák
nov. 18-19.	Nyílt nap
dec. 2.	Fogadóóra
dec. 6.	Mikulás buli
dec. 7. és 14.	Munkanap áthelyezések (szombatok)
dec. 23-jan. 3.	Téli szünet
jan. 6.	Téli szünet utáni 1. tanítási nap
jan. 17.	1. félév vége
jan. 24.	Félévi bizonyítványok kiosztása
jan. 27-30.	Szülői értekezletek
febr. 8. és 14.	Farsang (alsós, felsős)
ápr. 4.	Vármegyei Vajda Szavalóverseny
ápr. 10-11.	Elsős beiratkozás
ápr. 14.	Fogadóóra
ápr. 17-25.	Tavaszi szünet
ápr. 28.	Tavaszi szünet utáni 1. nap
jún. 20.	Utolsó tanítási nap
jún. 21. 9 óra	Tanévzáró ünnepély, ballagás

Kedves Szülők!

Tegyünk meg együtt minden tőlünk telhetőt azért, hogy az előttünk álló tanév az elsajátított tudás mellett, biztonságos körülmények között, mindenki számára megnyugtató módon folyjon.

Kérem, jelentkezzenek a Szülői Munkaközösségbe, hiszen nagy szükségünk van a segítségükre. Szeptember folyamán szeretném meghívni önöket egy kis együttgondolkodásra, mivel tudnánk még barátságosabbá, gyermekbarátabbá tenni iskolánkat.

Kedves Tanulóink!

Visszatérve az idei nyár legnagyobb eseményére, az olimpiára, a Föld két leggyorsabb emberének nyilatkozatával szeretném elindítani a 2024/25-ös tanévet.

A 100 méteres férfi olimpiai ezüstérmes Thompson ezt nyilatkozta: „nem csak arról van szó, hogy nem nyertem aranyat, de arról is, hogy nem tudtam a saját legjobbamat megjavítani. Saját magamat vertem meg, mert nem bíztam a gyorsaságomban annyira, hogy én érjek elsőként a célba.”

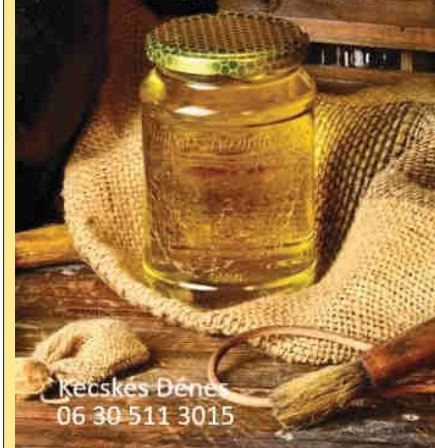
Az aranyérmes Noah Lyles, aki 5 ezredmásodperccel (!) volt gyorsabb pedig ezt mondta:

„Asztmás, allergiás, diszlexiás, figyelemzavaros, depressziós vagyok. De akármilyen vagyok is, az nem befolyásolja, hogy mi lehetek.”

Ő olimpiai bajnok lett. Ti is bármire képesek lehettek.

MÉZ

Magyar
termelői méz
közvetlen a méhésztől

Kecskés Dénis
06 30 511 3015

A Váli Mesevölgy Óvoda beszámolója

Óvodánk 113 fő kisgyermekkel kezdte meg működését szeptember 2-án a tavalyi évhez hasonlóan 5 csoportban. Ez a létszám kapacitásunk maximumát jelenti, így sajnos helyhiány okán a három év alatti gyermekek felvételét el kellett utasítanunk.

Az óvoda dolgozói lelkesen készültek, hogy a gyermekek szép, tiszta környezetbe érkezhessenek. Új kerti tárolót telepítettünk a nyár folyamán, hogy fejlesztőeszközeinket megfelelőképpen tárolhassuk, valamint nagycsoportos óvodásaink fejlesztő foglalkozásai könnyebben megoldhatóak legyenek. Épülszépül a Vajda utcai egységünk udvara is: terprendezés után kerítést kapott az új terület, nemrég pedig a füvesí-

tés is megtörtént. Hamarosan indul a Vajda utcai óvoda előtti 'kiskert' renoválása is: gumi- és térköburkolatot, új homokozót telepítünk. Ezekkel a változtatásokkal szeretnénk kényelmesebbé tenni a 65 gyermek udvari szabadjátékát.

Kossuth utcai épületünkben iskolába ballagtak el a volt nagycsoportosok, helyükre beszokós kiscsoportosok érkeztek.

Alakuló értekezletünkön számba vettük az idei terveinket, céljainkat, eseményeinket is, melyekből nem lesz hiány. Szeptemberre mini szünetet terveztünk, az október 4-i Népmese napi előadással pedig megnyitjuk az őszi kulturális rendezvénysorozatunkat.

Nevelési évünk tavaszi kiemelt ünnepe lesz a váli óvoda fennállásának 125. évfordulója, melyre már most elkezdünk készülni. Biztatunk mindenkit, hogy ha bármilyen ötlete merül fel, vagy bármivel támogatni tudja ezt a jeles alkalmat, ne habozzon felkeresni bennünket!

Oroszi Ágnes
óvodatitkár

Váli Mesevölgy Óvoda

Szeretettel várjuk óvodapedagógusok jelentkezését szabad álláshelyeinkre!

Email: ovodaval@gmail.com

Mobil: 06.70.489.2089

MÁRTON-NAPI LÁMPÁS FELVONULÁS

2024. november 9. szombat
Kossuth utcai ovi → Játsszótér

**SZERETETTEL
VÁRUNK MINDEN
KICSIT ÉS NAGYOT
A MÁRTON-NAPI
LÁMPÁS
FELVONULÁSRA!**

A VÁLI GYERMEK JÖVŐJE ALAPÍTVÁNY
SZERVEZÉSÉBEN

FŐDÍJ:

EGY LIBA

+ egy névre szóló libás lámpa a

Panda-Art-Gravír felajánlásából

Találkozó a Kossuth
utcai ovi előtt
17:00-kor

**Zsíros kenyér
Tea
Forralt bor**

A RENDEZVÉNY TELJESEN INGYENES!

A PROGRAMVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

Könyvtári közlemények

„Jó szóval oktasd, játszani is engedd...”

CSÓKÁS ELEKNÉ könyvtáros

Kedves Olvasók!

*Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.
Zúg a tüske,
szél szalad ide-oda,
reszket a galagonya
magába.
Hogyha a Hold rá
fátylat ereszt:
lánnyá válik,
sírni kezd.
Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.*

Weöres Sándor: Galagonya

Az idei ősz is bővelkedik olvasmányélményekben és kulturális programokban.

Felavatták a 2021-ben elhunyt *Kalász Márton* költő, író, műfordító dombozművét a Fejér vármegyei irodalmi emlékfalon. 1934. szeptember 8-án született Krisztmann Márton néven a Baranya megyei Sombereken. 1953-tól Kalász néven publikált, két évvel később hivatalosan is felvette írói nevét, abban az évben jelent meg első verseskötete Hajnali szekerek címmel. 1960-tól az Európa Könyvkiadó, 1967-től az Új Írás munkatársa volt, majd a nyolcvanas években a Vigília és a Jelenkor szerkesztőjeként dolgozott. 1988 és 1991 között a Vörösmarty Társaság, 2001 és 2007 között pedig a Magyar Írószövetség elnöke volt. Lánya, Kalász Orsolya költő, műfordító nagy örömmel nevezte, hogy olyanok körében ünnepelhetett, akik személyesen ismerték édesapját és tisztelték munkásságát. Felidézte édesapja mondását, miszerint a versekben mindent szabad, így a szabadság bódító érzésével ajándékozta meg a verskedvelőket, miközben magyar nyelven szólt emberként az emberekhez, és képes volt az egész országot érintő kérdésekben is irányadó válaszokat adni.

A Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére 1984-től minden évben szeptember 21-én ünneplik a Magyar Dráma Napját annak emlékére, hogy 1883-ban ezen napon volt Madách Imre Az ember tragédiája című drámai költeményének ősbemutatója a Nemzeti Színházban. A művet Paulay Ede állította színpadra. A nap célja, hogy felhívja a figyelmet a magyar drámairodalom értékeinek jobb megismertetésére, valamint, hogy ösztönözze az írókat újabb alkotások létrehozására.

A KÖN, vagyis a Kulturális Örökség Napjai az épített örökségeink, régészeti és természeti kincseink ünnepe. A több mint 30 éve, 50 országban megrendezett eseményen számos épületben ingyenes épületsétára várják az érdeklődőket szeptember 21–22-én. A 2024-es év központi témája Európa-szerte az utak–kapcsolatok–hálózatok, amely a közlekedéshez kapcsolódó helyszínek bemutatása mellett arra is remek lehetőséget teremt, hogy a kulturális kapcsolatokat térképezzük fel, mutassuk be. Van-e lenyomata például egy-egy népcsoport, egy-egy társadalmi osztály vagy akár egy-egy szakma sajátos építészeti/jáépítészeti jegyei egy tájegységnek? Nyomon követhető-e, merre felé telepedett meg egy-egy népcsoport és hogy meddig jutottak el tagjai a történelem során? Felfedezhető-e a települések épített örökségében, mely részén milyen társadalmi rétegek vagy éppen nemzetiségek éltek? Hagytak-e nyomot a már létező épített örökségen a későbbi népességcserék? Megannyi izgalmas, megismerésre váró kérdés!

Közelünkben, Tárnokon született 125 évvel ezelőtt id. *Radetzky Jenő* gimnáziumi tanár, ornitológus, természetfotós, természetvédő, az agárdi Madárvárta létrehozója és első igazgatója. 1957–1959 között széles körű társadalmi összefogással építette. Kezdeményezésére több Fejér megyei és Velencei-tó környéki területet nyilvánítottak védetté. A Madárvártát, a 'Kiserődöt' 1965-ben Chernel Istvánról nevezték el.

Bíró László József szintén 125 éve, 1899. szeptember 29-én született Budapesten, eredetileg Schweiger néven. Ő lett a XX. század egyik legsikeresebb feltalálója. Tanulmányait az V. kerületi Markó utcai Magyar Királyi Állami Főreál Gimnáziumban kezdte, ahol többek között olyan évfolyamtársa volt, mint Gábor Dénes, a hologram későbbi Nobel-díjas feltalálója. Bíró László első találmányai a '20-as évek végén és a '30-as években születtek. Az egyik ilyen kezdeti, érdekes találmánya volt a házi „gőzmosógép”, mely szerkezetet tűzhelyhez lehetett csatlakoztatni, az biztosította az energiát. Bíró László József találta fel a ma már széles körben elterjedt automata sebességváltót. Leghíresebb találmánya a golyóstoll, melyet „Biropen” néven ismer a világ. 1938. év végén az európai politikai életben bekövetkezett változások miatt először Párizsba, majd Argentínába emigrált, ahol a golyóstoll sikere után elkészítette a golyós parfümöt. Kevésbé ismert szabadalmi között található a sértetetlen zárszerkezet is, amelyet 1954-ben dolgozott ki. Argentínában befogadták, szerették és emlékét tisztelik ma is. Az argentin feltalálók napját minden év szeptember 29-én, az ő születésnapján rendezik. Bíró László József 1985. október 24-én, Buenos Airesben hunyt el.

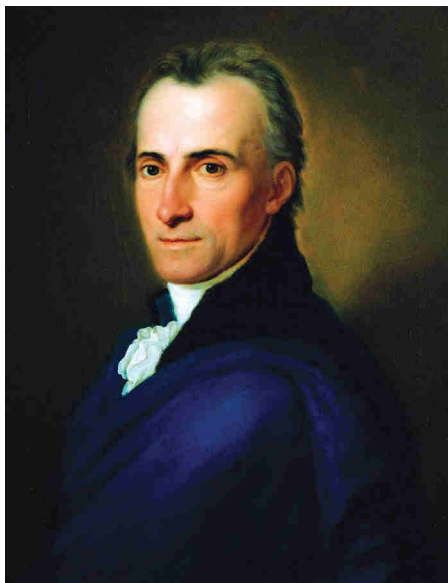
A népmese napja – *Benedek Elek* születésnapja, 1859. szeptember 30. – határokon átvéló mozgalom, melyet a Magyar Olvasástársaság hívott életre 2005-ben. Célja, hogy a mesével foglalkozó szakemberek, valamint a mesészerető gyerekek és felnőttek ezen a napon megkülönböztetett tisztelettel forduljanak mind a magyar, mind más népek meséi felé.

A 165 éve született szerző az első mesét a szülőfalujában, a kisbaconi zsel-

lérházban hallotta egy lánytól, akitől aztán újabb és újabb történeteket kért. A szórakoztató, izgalmas meséket nagyrészt a fonóban és a kukoricafosztó esteken hallotta. Már gyerekként is szerette továbbmondani ezeket a tátott szájjal figyelő embereknek. 18 éves volt, amikor első népballadájaival, napokig tartó idegőrlő gyötrődés után elment Gyulai Pálhoz. Ő elolvasta a kéziratot, és Benedek Elek megkönnyebbülésére elismerően nyilatkozott róla: „Ez igen! Ez szép!” Feleségét, Fischer Máriát huszonhárom évesen egy trafikban ismerte meg. A Budapesti Hírlap főszerkesztőjével, Rákosi Jenővel ment szivart vásárolni aznap és közben egy közéleti cikkről vitatkoztak. Teljesen belemerültek a beszélgetésbe, amikor váratlanul közbeszólt a trafikos lánya, Mária. Szemrebbenés nélkül becsatlakozott a vitába, ráadásul a neves főszerkesztő ellen érvelt, ami Eleket annyira lenyűgözte, hogy még fizetni is elfelejtett. Másnap virágsokorral együtt vitte be a pénzt, és onnantól kezdve mindennapos vendégnek számított a trafikban. Ezt másfél évnyi udvarlás követte, majd megismerkedésük színhelyén, a kisboltban kérte meg a lány kezét. Sok más mellett a politikai karriert is kipróbálta. 1887-ben a nagyajtai kerület országgyűlési képviselővé választotta, majd öt évig töltötte be ezt a tisztséget. Elek Apóvá akkor vált, amikor a Cimbora nevű lap főszerkesztője lett. Korábban is számos újság életében vett részt, mint alapító, szerkesztő vagy újságíró, de a Cimbora egészen az ő nevéhez kapcsolódott. A Cimbora legfontosabb rovata az „Elek nagyapó üzeni” volt. A postás naponta 20-30 gyermek levelét is elvitte Benedek Elekék házához. Ő maga válaszolt mind-egyikre.

1929. augusztus 17-én, levélírás közben kapott agyvérzést. Utolsó leírt mondata, amelynél kiesett kezéből a toll, szállóigévé vált: „Fő, hogy dolgozzanak”.

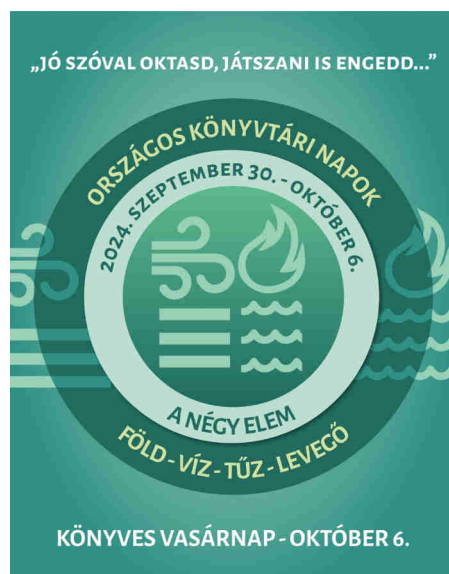
Házastársával annyira rajongtak egymásért, hogy megbeszélték, nem tudnak egymás nélkül élni, ezért egyszerre fognak meghalni. Negyvenöt évig éltek együtt boldog házasságban, majd amikor bekövetkezett a tragédia, be is teljesítették a tervüket. Felesége gyógyszereket vett be és követte őt a halálba, így együtt is temették el őket. Hatvannál is több írói álneve volt. Ez kicsit megnehezíti munkásságának kutatását. Kérdésem: Mi a közös Lengyel Dénes (1910 – 1987) és Benedek Elek(1859 – 1929) életében? Népmese napjára Holló Jankót hozza el nekünk Vati Éva, a résztvevők nevében is köszönöm!

Már 265 éve, 1759-ben született *Kazinczy Ferenc* művelt, könyvet, zenét, képzőművészetet kedvelő módos közep-nemes családban. Írói hajlamai kisgyermek korában kezdtek gyaníthatókká válni, emellett jó érzéke volt a festéshez, rajzolásához is, az olvasás pedig szinte mámorba ejtette. S mindez nem volt szüleinek ellenére, akik örültek, hogy első gyermekük minden bizonnyal író lesz. A Kazinczy család ama ritka nemesi körökhöz tartozott, ahol becsülete volt az írónak. Ferenc egyik legfontosabb tevékenysége, hogy vezéralakja a nyelvújításnak. Felismeri, hogy mozgalmoszerűen, az egész irodalomnak és nyelvtudománynak fel kell venni a rendszeres munkát a nyelv gazdagítására. Törekvése azonnal kétfelől idéz elenségeket. A konzervatívokat felháborítja az új kifejezések; a túlzók, akiknek lassanként semmiféle régi szó nem jó, óvatos maradinak tartják. Ő pedig szilárdan áll ortológusok és neológusok között: keresi az összhangot a hagyományul kapott anyanyelv és a szükséges gazdagítás között. A történelem őt igazolta. De kortársai is egyre jobban látták az ő igazát. Azonban azt tudják-e, hogy jó gazdaként sokat foglalkozott kertjével, a földjével és a gyümölcsösével? Kedves volt számára széphalmi birtoka. Szemere Pálnak így írt levelében: „Én magamat nem tartom rossz gazdának, nagy kertemben egy fa sincs, melyet ne én ültettem volna személyesen, vagy jelen valék, amikor kertészem ültette. Ha szántatok, ott vagyok, ott, ha szénát csináltatok. Csak akkor nem, ha a forró meleg vagy a tavaszi szél és eső a szőlő dolgozástól eltilt.” Előszeretettel látogatta a neki tetsző kerteket, parkokat és azok építményeit, mint pld. Orczy-kertet, hotkői-kertet, a tatai angolkertet stb. Ez utóbbi közel van hozzánk, tényleg érdemes ide kirándulni. Kazinczy Tatán két al-

kalommal járt a tóvárosi Angolkert építésének különböző periódusaiban. Különösen a szentimentális kertek vízi részleteiért és a közelükben elmaradhatatlan szomorú-fűzfákért lelkesedett. A költő emlékét őrző Kazinczy-padot ezért is itt, a Cseke-tó partján, fűzfák közelében állították fel.

A Kazinczy-kúria területén nyílt meg a Magyar Nyelv Múzeuma. Az Európában egyedülálló intézmény modern és mégis tájba illő impozáns épületét Radványi György Ybl-díjas építész tervezte. A múzeum létesítésének gondolata Dr. Pásztor Emil nevéhez fűződik, aki az egri tanárképző főiskola tudós nyelvésze, a Kazinczy Ferenc Társaság tagja volt. A Kazinczy – sírkert nemzeti zarándokhely. Költők sora énekelte meg az itt nyugvó író korszakos jelentőségét. Amikor Petőfi itt járt, azt írta levelében: „szent hely, szent az öreg miatt, kinek ott van háza és sírhalma. Kötelessége volna minden emelkedettebb lelkű magyarnak életében legalább egyszer oda elzarándokolnia.”

IKSZ Nemzeti Kulturális Alap osszefogas.ikszkonnyvtarak.hu

„Itt van az ősz, itt van újra...” és vele együtt az *Országos Könyvtári Napok* programsorozata 2024. szeptember 30 – október 6-ig. Az idei év mottója: „Jó szóval oktasd, játszani is engeddd...” A négy elem: Föld–Víz–Tűz–Levegő köré szerveződnek a programok. Föld–Játék–Könyv, azaz a Föld népeinek játéka. (K)–Víz – Könyvtárak az egészségért 3K – Könyvtári kvíz kavalkád. Tűz és Víz? – Generációk játéka. Levegő – Játék és mese a szabadban. Könyves vasárnap – Játék az elemekkel.

Bővebb információ a Könyvtárban (Vajda János u. 36.)

Telefon: 30/86-86-876,

e-mail: konyvtar@val.hu

Beköszöntött a szeptember

A Váli Babás Klub háza táján a nyár folyamán is szerveződtek a klubalkalmak.

MÍZSÚR KATALIN

„Üres játszótér – aranságra lombokon hintázik az ős.” (Patus Ervin)

Beköszöntött a szeptember. Vége a kánikulának, és vele együtt a strandolásnak, az önfeledt, időkorlát nélküli játéknak és pihenésnek. Az intézménybe járó gyermekek napközben ismét elhagyják a családi fészket, hogy a világról oly sok mindent megtudjanak. A szülők egy része ezt valódi felszabadulásként éli meg, de van, aki nem szereti ezt az időszakot, szorongással tölti el a régi-új helyzetet. Az biztos, hogy sem szülőnek, sem gyerekeknek nem könnyű (újra) belerázódni, de bízom benne, hogy a szeptember a lehető legjobb változásokat hozza a családok életében.

Vizszont tekintünk vissza még egy kicsit a melegebb hónapokra, szerencsére ugyanis tele volt élményekkel ez a nyár is!

A Váli Babás Klub háza táján a nyár folyamán is szerveződtek a klubalkalmak, olykor az önkormányzat emeleti termében, máskor pedig a játszótéren. Nagyon örülünk neki, hogy egyre több kisgyermekes család érkezik községünkbe, illetve a helyi családok körében is sok-sok baba születik az utóbbi években.

Továbbra is buzdítunk Titeket, hogy szerdánként csatlakozzatok a klub találkozóhoz, hiszen a gyerekek még a bölcsis-ovis élet előtt megismerkedhetnek a közösséggel, és az anyukák, apukák, nagyszülők számára is felszabadulás lehet az a kis idő, amit ilyenkor együtt töltenek a többi családdal! Ezek az alkalmak azért nagyon hasznosak, mert egy elfogadó, támogató légkörbe csöppentek bele általa, ahol bármiről lehet beszélgetni, megtudhatjátok, mások hogyan élik meg a családdá válást, megoszthatjátok egymással nevelési trükkjeiteket, tanácsot kérhettek és kaphattok, de ha éppen kipanaszkodnátok magatokat, arra is van lehetőség. Ha pedig nem rég költöztetek ide, még inkább hasznos lehet számotokra. Lépjetek be a „Váli Babás Klub” Facebook-csoportba is, ahol minden információt megtaláltok!

Június elején Márton Réka klubtársunk szervezésében ellátogattunk a Vál-Völgyi Tanyára. Németh Norbert szeretettel fogadott minket, betelerelte az állatokat, hogy a gyerekek testközelből tudják őket tanulmányozni. A kicsik nagyon élvezték, hogy lehetett nyuszt simogatni, libát „kergetni”, bocit és lovat csodálni.

Norbi készült számukra etetőanyaggal, így a gyerekeknek hatalmas élmény volt az állatok etetése. A kecskék egy kicsit szemtelenek voltak, ezzel nem kevés vicces pillanatot okozva, de az biztos, hogy mindenki nagyon jól érezte magát. Jó volt látni a sok kis ragyogó tekintetet, illetve azt, hogy Norbi milyen elhivatott az állattartással kapcsolatban. Reméljük, a jövőben lesz még alkalmunk hasonló programokon részt venni a Vál-Völgyi Tanyán!

Augusztus végén kreatív foglalkozással egybekötött alkalmunkon „elköszöntünk” a régi klubtagoktól, akiknek gyermeke most kezdte az óvodát, hiszen velük már nem találkozunk a szerdai összejövetelek alkalmával. Köszönjük szé-

pen Réka munkáját ezzel az eseménnyel kapcsolatban is!

Szeptembertől újraindultak a Ringató foglalkozások az iskolában. Hétfőnként 17 órától Szalczgruber Mariann szeretettel várja a családokat a Magyar Örökség-díjas módszerrel. A zenei nevelést megalapozó dalok és ölbéli játékok kiváló szórakozást nyújtanak a 3 év alatti gyermekeknek és szeretteiknek. Az alkalmakra jelentkezni a „Ringató Vál” Facebook-csoportban lehet.

Az iskolai Szülői Munkaközösség idén is megszervezi a „Tökös Vasárnap” elnevezésű programját. Bereczki Zsuzsa és segítőtársai október 13-án 14 órától sok szeretettel várnak kicsiket és nagyokat egyaránt a már hagyománnyá vált őszi eseményükre, az iskola udvarán.

Ha pedig a környéken kerestek gyerekprogramot, jó szívvel ajánlom a bicskei Lajtha Ház Kulturális Központ „Lajtha Lurkó” elnevezésű zenés interaktív programsorozatát. Minden második szombaton 10-12 óra között ingyenesen vehettek részt a népmesei, népzenei és néptáncos családi foglalkozáson.

A végére pedig ajánlanék két könyvet a gyerekneveléssel kapcsolatosan:

Bojti Andrea *A magabiztos szülő* című kötete nagyszerű segítség lehet a csecsemő- és kisgyermekkor idején. A szerző klinikai gyermek- és ifjúságpszichológus, aki sok mindent látott már, így valós eseteken keresztül mutatja be a gyereknevelés fő kérdéseit, gyakorlati tanácsokat is adva. A szülőknek segít az önismereti útjukra lépni és/vagy azon haladni, hogy a hozott mintáikon változtatni tudjanak a kihívást jelentő pillanatokban. Egy-egy nehéz hely-

zetben a gyermeket nem önmagában kell szemlélni, hanem a család, és a környezete részeként, amik mind hatással vannak egymásra. A mai tökéletességre, hiba nélküliségre törekvő világunkban megnyugtató alapgondolata pedig az, hogy „a gyereknevelést nem lehet és nem is kell tökéletesen csinálni. Elég, ha elég jól csináljuk.”

Kim John Payne és Luis Fernando Llosa napokban megjelent *Állóképes gyerekek* című könyvének alcíme: A konfliktusok, a csúfolás, a zaklatás és a kirekesztés hatékony kezelése. Payne napjaink egyik legismertebb gyermekpszichológusa, Magyarországon is óriási népszerűségnek örvend (Egyszerűbb gyermekkor, Meglepszívó fegyelmezés), neve biztosíték arra, hogy valóban gyakorlati, használható tudáshoz juthatunk írásai által. Ebben a könyvben megmutatja, hogyan készíthetjük fel gyermekeinket a fenti helyzetek kezelésére. A könyv első része a szülőknek és pedagógusoknak szól, a második részt pedig gyermekünkkel való közös olvasmánynak szánta.

Bízom benne, hogy az őszi hónapok elhozzák a várt lelassulást és a ráhangolódást a hűvösebb, lassabb időszakra, ami előttünk áll. Persze ez jelenleg elképzelhetetlennek tűnhet, de kíváncsi vagyok, hogy mindenkinek legyen ideje minél többet megélni ezekből a változásokból, és hagyjuk is magunkat lassulni, töltődni az őszi színekből, a korai sötétedésből, a gyertyafényből! Mert „A változás is lehet gyönyörű, ez az ősz üzenete”. (Tárnok Attila)

Szancsovill Kft.
Szántó Gábor
Konténeres
hulladékszállítás
+36 (20) 428 8867

építési, bontási törmelék
vegyes- és zöldhulladék
4m3 – 6m3 – 8m3 – 10m3 – 12m3
Martonvásár 40 km-es körzetében
www.szancsovillkft.hu

Árlista

II. körzet			
Kápolnásnyék, Gárdonyi, Velence, Pázmánd, Érd,			
Százhalombatta, Vál, Ercsi, Pusztazámor, Sósút, Tárnok,			
	Vegyes hulladék	Tiszta sitt hulladék	Kevert sitt hulladék
4m3	55 000 Ft 50 000 Ft	45 000 Ft 40 000 Ft	65 000 Ft
6m3	75 000 Ft 65 000 Ft	55 000 Ft 50 000 Ft	85 000 Ft
8m3	85 000 Ft 80 000 Ft	65 000 Ft 60 000 Ft	100 000 Ft
10m3	100 000 Ft 95 000 Ft	75 000 Ft 70 000 Ft	115 000 Ft
Új 12m3	110 000 Ft	-	135 000 Ft

A Vál Római Katolikus Plébánia hírei

A nyár folyamán hosszú évek után újból élettel telt meg a plébánia épülete, július végén gyermekek hangja töltötte be a csendes falakat és a nagy udvart. A templomfelújítás és a COVID járvány miatt nem volt lehetőség hittantábort szervezni, de a régi emlékeket felidézve több szülő kezdeményezésére és segítségével idén újból megszervezésre került sokak öröme. A reggeli közös imák után a tábor minden napján más és más vendégek érkeztek hozzánk (szerzetesnővérek, atyák, diakónus, édesanya), akik a délelőtti folyamán a szívből jövő imáról, a böjt szerepéről, a bűnbánat szentségéről, a Szentírás olvasásának fontosságáról és az Oltáriszentség életünkre gyakorolt hatásáról tanítottak, beszélgettek, illetve osztották meg tapasztalataikat a gyermekekkel. Jó volt látni, milyen érdeklődéssel hallgatták őket a táborozók. A délutánok során az ügyes kezek szép alkotásokat készítettek, közösen sportoltunk, táncoltunk vagy társasjátékoztunk a hűs diófák árnyékában. Minden napot a templomban közös imával, szentségimádással, szentmisével vagy kereszttúttal zártuk, és adtunk hálát a Jóistennek a kapott kegyelmekért és élményekért.

Köszönjük szépen azok segítségét, akik a tábor előkészítésében, megszervezésében és megvalósításában bármilyen formában segítettek! Köszönjük a sütő asszonyok, nagymamák és fiatalok munkáját, a zenei szolgálatot, a Székesfehérvári Püspökség pályázati támogatását, az adományozók felajánlásait és a tábor résztvevőikért mondott imákat! Legfőképpen a mindannyiunkat szerető Istennek és Szűzanyánknak köszönjük, hogy velünk voltak, vigyáztak a gyermekekre és sok kegyelemmel töltötték el bennünket!

A következő hónapban egyházközségünk egy jeles évfordulót ünnepelt meg emléknapi keretében. Idén augusztus 15-én volt 200 éve annak, hogy templomunk építési munkálatait elődeink befejezték, és a hívek két évszázada ebben a templomban gyűlhetnek össze Isten imádságára. A jubileum alkalmából egész napos programsorozat keretében emlékeztünk öseinkre, ünnepeltünk és adtunk hálát, hogy az itt szolgáló atyák, valamint a hívek a megpróbáltatások és az örömek idején is hirdették az örömhírt! A templom reggel óta nyitva volt, kora délutánig szentségimádást végeztünk, amely után több test-

vérünk tanúságtétel formájában osztotta meg az érdeklődőkkel, hogy mit jelent számukra a templom, illetve milyen emlékeket őriznek vele kapcsolatban. Az ünnepélyes megnyitót követően a templom történetéről és a néhány évvel ezelőtti felújításról hallgattunk

előadásokat, majd Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök mutatott be hálaadó szentmisét és a prédikáció keretében hívta fel a figyelmünket templomaink fontosságára mai világunkban. A közös agapét követően Bácsy-Schwartz Zoltán hegedűművész és a Magyar Vöröskereszt Canterino Kórusa adott nagyon szép és színvonalas koncertet.

Szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik az emléknep méltó megünneplését segítették munkájukkal és szolgálatukkal! Köszönjük a sok felajánlott süteményt, valamint Vál Község Önkormányzatának és a Váli Faluszépítő és -védő Egyesületnek a szervezésben és a megvalósításban nyújtott segítségét és együttműködését!

Ruff Tamás

EMLÉKEZEM

A templom felszentelésének 200 éves évfordulójából 36 évet Válon töltöttem. Itt születtem, itt kereszteltek, itt bér mákkoztam és az esküvőnk is a váli templomban volt. Családom minden elhunyt tagja a váli temetőben nyugszik. Nagyszüleim hatására váltam hívő keresztényé.

Az 1950-es évekig szinte minden ünnepen és vasárnap megtelt a templom hívekkel. Szentmise ezeken a napokon 8 és 10 órakor volt. A 8 órás misére az iskolások és főleg az idősebb nők jártak. A férfiak és a fiatalság a 10 órára. Mi, gyerekek, hiszen akkor még felekezeti oktatás volt, az iskolából osztályonként vonultunk a 8 órás misére. A főoltár előtti rácsnál osztályonként nevelőink felügyelete mellett hallgattuk, imádkoztuk végig a szentmisét. A pap prédikációjára a kis prédikálószerkél elé vonultunk, mert a rossz akusztika miatt nem jutott volna hozzánk el a napi igehirdetés. A templomban szigorú ülésrend volt: a férfiak a jobb oldalon, a nők a bal oldalon.

1946-47-ben a hittanóra kötelező volt, amit főleg a helyi plébános tartott. Az ünnepi alkalmak közül talán legnevezetesebb az éjféli mise és a nagybójtai időszak volt. Karácsony előtt gyerekként is részt vettünk a rorátén, pedig nagyon korán volt. A misén 6-7 fiú ministrált. Karácsony előtt 9 nappal indult a „Szállást keres a Szent Család” mozgalom. Lényege, hogy 9 egymást követő napon minden este másik háznál (családnál) együtt imádkozott, énekelt a 9 család. Éjféli misén megtelt a hatalmas templom. A sok idős, fiatal együtt örvendett a kis Jézus születésének. Még most is fülemben cseng nagyapám hangja, ahogy a

Csordapásztorokat és a Fel nagy öröme című énekeket énekelt.

Nem kevésbé emlékezetes a nagybójtai időszak. A váli férfikórus virágvasárnap és nagypénteken a passió keretében énekelt el Krisztus kinszenvedésének történetét. Csodálatos volt, ahogy Janovics Pista bácsi, a helyi gyógyszerész kiválogatta a szereplőket.: hangszínük, habitusuk alapján Jézust, Pétert, Heródest és narrátorokat.

Majd jött a húsvéti körmenet a köznéppéneklésével: „Feltámadt Krisztus e napon”. Említésre méltó még az Únapi körmenet, amikor virágszönyegen az Oltáriszentség mögött az Alszezen Juhász János, a Fölszezen Juhász József, Szabó István, a külső utcában Szabó molnárék házáig vonult a sokadalom énekelve, imádkozva.

Biztosan sokan nem emlékeznek a tavaszi búzaszentelő körmenetre, ami a templomtól az Antali erdőig vezetett. A zászlókat, oltáriszentséget, a gyertyákat elől a férfiak, majd a nők követték.

Az augusztus 15-i Nagyboldogasszonyi búcsúra összegyűlt az egész rokonság, azok is, akik már elköltöztek a faluból. A kommunizmus idején a búcsúhoz kapcsolódó kirakodóvásár, ringlispilivel, hintákkal átkerült augusztus 20-ra, mivel az munkaszüneti nap volt.

Mindennek véget vetett az iskolák átlamosítása, a hittan eltörlése, a bizonyos munkakörök betöltését előíró elvárások, miszerint nem egyeztethető össze a vallássság a szocializmus eszméivel. Az a nemzedék, amelyik 50 éve nőtt fel, már ritkábban hallja meg a hívó harangszót, aminek hallatára még most is összeszorul

a szívem. Főleg, ha a lélekharang szól. Az elhunytat jelezte: ha egyszer szólt, gyermekért, ha kétszer, nőért, ha háromszor férfiert szólt harang. Az elhunytat utolsó útjára a falu népe, a József Társulat zászlai, gyertyái kísérték. A halottat Szent Mihály lován a társulat tagjai vitték a sírig. Korábban, amikor még háztól temettek, a háztól végig a falun imák és énekek mellett kísérték az elhunytat a temetőbe.

Az én életemben már megszűnt a búcsújárás, ezt nagyszüleimtől hallottam. Csabdira, Bodajkra gyalog mentek azok vállalkoztak a hosszú és megterhelő útra. Itt a közösség együtt imádkozása volt a lényeg. Egy fiatalabb férfi vitte a zarándokok előtt a feszületet.

Hogy megszűnt az egyház központi szerepe a falu életében, úgy látom, hogy a tiltáson kívül szerepe volt annak, hogy nem volt, nincs pap a faluban. Addig, míg Horváth Kálmán bácsi és Sós tisztelendő szervezte a programokat, a falu vezető értelmisége együtt vett részt a köznéppel az egyház képviselőtestületében. Keresték a falubeliek az egyházközség életének szervezését, a feladatokat. Horváth Kálmán nagy tudása, közvetlensége az egyházi leltár rendezése (vajon mi lett vele?), törődése az egyház épületeivel; Sós tisztelendő kórusszervezése, ezermestersége (segített a híveknek villanszerelésben, gépek megjavításában), nagyban hozzájárult az emberek vallássságához.

Büszkék vagyunk a 200 éves szép nagy templomra, de hogy igazi funkcióját betöltse, meg kellene tölteni emberekkel, tartalommal.

Szabó Istvánné

VÁL KSE – Összefoglaló az eltelt 3 hónapról

Július 27-én megrendezésre került az I. Varga Zoltán Emléktorna. Az Emléktornára meghívott csapatok: Szár, Mány, Hegyalja, Vál. A rendezvény 9 órakor kezdődött a kopjafa koszorúzásával, mely keretein belül minden egyesület megemlékezett Varga Zoltánról. A megnyitón részt vett: Fejér Vármegyei Labdarúgó Szövetség igazgatója, Schneider Béla; Vál község alpolgármestere, Ádám Zsuzsanna; Mány polgármestere, Varga Mihály. 10 órakor kezdetét vették a mérkőzések:

1. mérkőzés Vál - Szár 2-0
2. mérkőzés Mány - Hegyalja 2-2 11-sekkel a Mány csapata jutott a döntőbe.

A bronz mérkőzés előtt a helyi Dinasma Hastánccsoport előadása színesítette a rendezvényt.

A bronz mérkőzésen Szár - Hegyalja 0-0. 11-sekkel a Hegyalja szerezte meg a 3. helyet.

A döntő előtt ismét a Dinasma Hastánccsoport műsorát láthattuk. Remek hangulatú, szép műsort adtak a közönségnek.

A napon 47 Celsius fokot mutatott a sportpályán a hőmérő, amikor elkezdő-

dött a döntő, Vál - Mány összecsapás. Nagy küzdelemben, óriási csatában 1-0-ra nyert a Vál csapata és tartotta itthon a Vándorkupát.

A kilátogatókat finom ételek és hideg italok várták.

Hálás köszönet minden pályára lépő játékosnak és felkészítő edzőnek, hogy ebben a trópusi hőségben részt vettek az Emléktornán.

Megköszönjük a 3 játékvezetőnek, Kupi Zoltánnak, Pajor Lászlónak és Kerkuska Miklósnak az egész napos munkáját. Köszönjük a Fejér Vármegyei Labdarúgó Szövetségnek a játékvezetők küldését és a szép kupákat.

A tornát megelőző napokban pályafelújítási munkálatok történtek, melyben részt vettek:

- labdafogó hálók, korlát és kispadok festése: Szedlák Péter, Szabó Attila, Molnár Péter, Szatlmayer Henrik, Hábersdorfer Tamás, Hábersdorfer Krisztián, Déri László

- új labdafogó háló felrakása: Nagy Tibor, Hábersdorfer Gyula, Kerekes Zoltán, Fehér Tamás, Veres Lóránd

- kopjafa felújítása és a körülötte lévő terület kialakítása: Körmendi István, Körtélyesi Antal, Szabó Attila, Mayer Attila. Köszönjük a munkájukat, segítségüket!

A rendezvény támogatói:

- Császár Roland, ugrálóvár
- Váli Tűzoltóság, padok áthozatala, sátrak állítása, pálya körüli kaszálás
- Vál Község Önkormányzata, pálya körüli kaszálás
- Váli Vadásztársaság, vadhús
- Szendi Iván, hűtőkocsi

- Vál-völgyi Szikvíz, szóda
- Panda-Art-Gravír, pólók nyomtatása
- Dinasma Hastánccsoport, táncműsor
- Vabrik Pincészet, borok
- Vranek Péter, főzési alapanyagok
- Keresztesi Zita és anyukája, pogácsa, ásványvíz

- Bencze Dezső, pékárú
- Papp Levente és Papp Kristóf, fotózás
- Polgárórség, parkolás felügyelet

A rendezvény kiemelt támogatói:

- OXICAR-Trans Kft.
- SZEGÉP-BAU Kft.
- TÜNDÉRKERT'97 Kft.
- NAVÁL Bt.

Külön megköszönöm a **stábtagnak** az előkészületeket, az egész napos odaadót és kitartó munkájukat ebben a trópusi kánikulában:

Orbán Erika, Képli Sára, Képli Lajos, Németh Zsuzsanna, Körmendiné Akli Anita, Körmendi Hanna, Körmendi István, Kun Edina, Kiss Tünde, Kissné Kiss Erzsébet, Fábian László, Kecskés Tamás, Bencze Dezső, Csókás Zsolt, Váradi Hajnalka, Drozdikné Szedlák Anita, Molnár Ágnes, Szabó Attila, Klein Dorina, Szokoli Dávid, Klein Lilla, Kleinné Szabó Erzsébet, Mayer-Klein Fanni, Mayer Attila

Köszönet minden kilátogató nézőnek a nagy meleg ellenére, hogy eljöttek és támogatták a rendezvényt.

Legvégére hagytuk, hogy a rendezvény bevétele 850.000 Ft lett, amit felajánlunk Vranekné Ildikónak és családjának. Hálásan köszönjük Mindenkinek a részvételt, a támogatást és a segítséget!

Jövőre folytatjuk!

Augusztus 5-ével megkezdődött a Fejér Vármegyei Kupa. Az első fordulóban Szár csapatát fogadtuk. A rendes játékidő 2-2 lett, így 11-es büntetőkkal jutottunk tovább. A 2. fordulóban szintén hazai pályán vármegyei I-es Kápolnásnyék csapatával játszottunk, aminek eredménye 2-2. Döntetlen eredmény esetén az alacsonyabb osztályban szereplő csapat jut tovább. A 3. fordulón szintén vármegyei I-es Ikarus-Maroshegy csapatát fogadtuk. A végeredmény 0-7. A mérkőzés összképe alapján nem volt 7 gól a két csapat között. Ettől függetlenül mindenkinek gratulálok a kupasorozatért.

Ez a 3 kupamérkőzés jó felkészülést szolgált az augusztus 25-én kezdődő bajnoki nyitányhoz. Az első bajnoki mérkőzésen a Puskás Akadémia III. csapatát fogadtuk, ami 3-3-as döntetlennel zárult.

Utánpótlás csapataink is megkezdtek az edzéseket! Várjuk a focizni vágyó fiatalokat csapatainkban!

Érdeklődni edzésidő alatt a váli focipályán lehetséges.

U7 korosztály (5 éves kortól- 2018-as születési évig): kedd- csütörtök 16:45-től.
U9 korosztály (2017-től 2016-os születési évig): kedd csütörtök 17:30-tól.

U11 korosztály (2015-től 2014-es születési évig): kedd csütörtök 16:30-tól.

U16 korosztály 2011-től 2009-es születési évig): kedd csütörtök 17:45-től.

Szeptember 1-jén Etyek ellen játszott felnőtt csapatunk. Egy rossz napot kifogó Vál csapata 1-0-ás vereséget szenvedett.

Szeptember 6-án kezdte meg bajnoki évadját **U16-os csapatunk** a Váli Utánpótlás színeiben a szezonnyitó mérkőzésen Bicskére látogatott, ahol káprázatos teljesítményt nyújtva 7-0-ra nyertek.

Szeptember 7-én az U19-es csapatunk is megkezdte a bajnokságot, ahol 4-1 arányban diadalmaskodott a Pátka ellen. Bár ellenfelünk egy korai góllal megszerezte a vezetést, a srácok gyorsan összeszedték magukat, és látványos fordítással magabiztos győzelmet arattak.

Szeptember 8-án felnőtt csapatunk a bajnokság 2. fordulóján egy igazán ke-

mény mérkőzésen, Zágoni Levente korai góljával 1-0-ra legyőzte a Mór II. csapatát. A srácok minden percben küzdöttek a pályán ezért a győzelemért.

Szeptember 13-án az esős és kedvezőtlen időjárás ellenére **felnőtt csapa-**

tunk a fantasztikus második félidei játékkal 6-3-ra győzött Máty ellen. A támadóink megállíthatatlanok voltak, hat góllal biztosították a három pontot. Az első félidőben 2-1-es hátrányba kerültünk, de a srácok nem adták fel: 5 gólt szerezve és magabiztos védekező játékkal a második félidőben már csak egy gólt kaptunk.

Mivel a bajnokság november végéig eltart, így megkérünk minden váli lakost, hogy kiméljék a focipályát amikor csapadékos időjárás, mivel sok edzés és mérkőzés lesz még rajta.

Várunk minden szurkolót mind a hazai, mind az idegenbeli mérkőzésekre!

HAJRÁ FIÚK! HAJRÁ VÁL!

Klein Károly

Sakkozók éjszakája váli sikerrel

2024. augusztus 9-én pénteken került megrendezésre a MartonVál Sakk Club sok éves hagyományokra visszatekintő nyári összejövele, amit a Sakkozók éjszakájának is nevezünk. Annak apropóján, hogy két elnökségi tagunkat, a váli Zelena Zsoltot és Dolinka Zsoltot is köszönthessük a születésnapjuk alkalmából, Martonvásár és Vál sakkozói összejöttek a martonvásári Emlékezés terén, hogy erősítsék a csapat összetartását. Az óriás térsakk készlettel már délután elkezdődött a játék kicsiknek és nagyoknak egyaránt. A sakk asztalokat a kemencetérnél állítottuk fel, ami mellett a bográcsban Kecskés Milán pörköltje várta a résztvevőket. Az ünnepeltek sakktábla formájú tortát és csokoládé sakktáblákat is kaptak ajándékba. Az ízletes vacsora mellett egy házi sakktáblát is tartottunk 6 fordulós és kétszer 15 perces játékidővel. A rendezvény résztvevői közül 20 versenysakkozó ült le játszani. A végig remek hangulatú viadalt a váli Körtélyesi Richárd nyerte. Katona Ferenc a második, Szilágyi Sámuel pedig a harmadik helyet szerezte meg. Jövőre is szívesen látjuk egyesületi tagságtól függetlenül is a sakkozni szerető váliakat!

Bakacs János - MartonVál SC

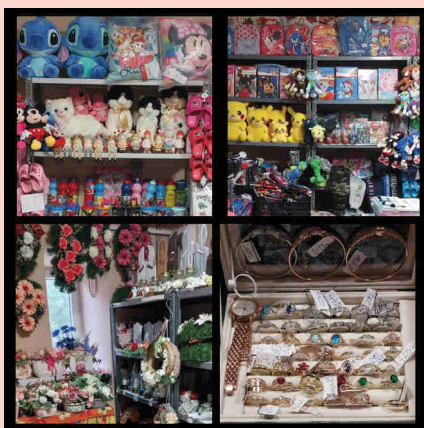
MÓNKA SHOP VÁLBAN

Nina Gold antiallergén
ékszerek kicsiknek és
nagyoknak limitált
darabszámban.

Kedvező áron készleten nagy
választékban kaphatók.

Minőségi Disney gyerek ruha
kiegészítők nagy választékban.

Ajándéktárgyak, plüss,
bögrék, kaspók.

Felnőtt minőségi ruha,
pulóver, póló, zokni.

Pamut ágyneműk, pléd,
párna, terítő.

Művirágok csokros 1100 Ft-tól,
koszorúk, kódiszek,
temetői tálak, sírcsokor, szálak
és csokros krizantém.

Bankkártyával is fizethetsz.

Mónika shop

Facebook-csoportomban
minden termék megtalálható
albumokba rendezve.

Mindennap 8:00-19:00-ig
hívj mielőtt jönnél

06 30 215-4075

Vál, **Kossuth L. utca 32.-ben**
várlak szeretettel!

**Ajándékutalvány
vásárolható!**

VÁL TŰZÉP

Építőanyag és Tüzelőanyag forgalmazása

2473 Vál, Damjanich u 31.

Tel: 0630 451 62 22

Iroda: 0622 243 859

- **Graymix Base Csemperagasztó 25 kg:** 1.990.- Ft/db
- **Graymix Flex Csemperagasztó 25 kg:** 4.100.- Ft/db
- **Danucem 32,5R Cement 25 kg:** 7.990.- Ft/db
- **Rockwool Kőzetgyapot 5 cm:** 1.010.- Ft/m²
- **Styro-Bond Esztrich beton 25 kg:** 1.735.- Ft/db
- **Styro-Bond Falazóhabarcs 25 kg:** 1.735.- Ft/db
- **Norgipsz Normál Gipszkarton 12,5:** 2.620.- Ft/db
- **Norgipsz Impregnált Gipszkarton 12,5:** 4.060.- Ft/db
- **Bitumenes lemez GV 35:** 950.- Ft/m²
- **Bitumenes lemez GV 45:** 1.290.- Ft/m²
- **Általános virágföld 50 L:** 2.300.- Ft/db
- **Fekete föld 40 L:** 1.800.- Ft/db
- **Fenyőkéreg 50 L:** 3.700.- Ft/db
- **Szarvasmarha trágya 20 L:** 1.200.- Ft/db

Homlokzati hőszigetelő lemez, Polisztirol ragasztó, Tetőfólia,
Fűrészelt deszka 4m 10-15 cm, Fűrészelt tetőléc 4m, OSB lemez,
Glett gipsz, Stukatúr gipsz, Betonvas, Síkháló, Zártszelvény,
Szögvas, Laposvas, Gipszkarton profilok, Gipszkarton
rögzítéstechnika, Nádszövet, Ytong,
Homok, Sóder, Murva

GÁZPALACK CSERE 11,5 kg: 7.500.- Ft/db

VÉRADÁS LESZ

2024. október 24-én,
csütörtökön
15:00 és 18:00 között
az Önkormányzat
épületében.

Bankkártyás Fizetési Lehetőség

VÁL COPY
a papír a szenvedélyünk

Nyomtatás, Fénymásolás
Szkennelés, Laminálás

Vál Rákóczi u 18. 0670/428-3777